



Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **K/16975.**

Benyújtás dátuma: **2021-08-30 16:35**

Parlex azonosító: **O54L0OET0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Szél Bernadett (független)**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani

Az írásbeli választ igénylő kérdés címzettje: **Dr. Kásler Miklós, emberi erőforrások minisztere**

Az írásbeli választ igénylő kérdés címe: "**Mikor számolják fel a pózvai szociális otthonban gondozottak jogait sértő állapotokat?**"

Tisztelt Miniszter Úr!

Tavaly több megkeresést kaptam szülőktől és dolgozóktól a Zala Megyei Gondoskodás Egyesített Szociális Intézmény Napraforgó Otthon telephelyén tapasztalt állapotokkal kapcsolatban. A 100 férőhelyes intézményben súlyos fogyatékossgal élő és többféle alapbetegséggel küzdő gondozottakat látnak el. A beszámolók alapján az intézmény már a járvány előtt is kritikus állapotban volt, a vírus nyomán kialakult helyzet pedig tovább fokozta az ellátottak jogait súlyosan sértő állapotokat.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban SZGYF) akkori vizsgálata súlyos szakmai hiányosságokat tárt fel az intézmény járványügyi védekezésében. A 18 oldalas vizsgálati jelentés szerint „általánosságban megállapítható, hogy a telephelyen, a feladatellátás során több jogszabály, szakmai szabály előírása nem lett betartva. Mind a személyi, tárgyi, környezeti higiéné kritikán aluli” volt. A beszámolók szerint az otthonban két takarító sokszor sima vízzel takarította az épületet, mosogatószer híján gyakran kézmosó fertőtlenítőt használtak, 50 db. kesztyűt kaptak a nővérek 2-3 napra 34 inkontinens lakóra. Mivel nem volt elég kesztyű, két lakó tisztába tétele közben kesztyűs kezüket mosták, és ha végképp elfogyott a kesztyű, otthonról hozták. Nem volt biztosítva a lakóknak WC-papír, tusfürdő, fogkrém. Ha nem volt tiszta törölköző, szakadt lepedővel törölték meg az ellátottakat. Volt, hogy több napig nem cserélték a ruháikat, az ágyneműt, a lepedőt, mert azokból is hiány volt. Forráshiányra hivatkozva nem biztosították a fodrászt a lakók részére, így a hajvágást is általában a nővérek végezték.

Az intézkedési terv végrehajtásáról szóló beszámoló alapján arra következtethetünk, hogy az intézmény vezetése nem számolta fel a törvénysértő állapotokat. Nem sokkal később az intézményvezetőt felmentették, és a dolgozóktól is olyan információkat kaptam, hogy megkezdődött az elhasznált ágyak cseréje, a nagytakarítás, és újra szerveztek foglalkozásokat az ellátottaknak. Nemrég ugyanakkor birtokomba került egy újabb fenntartói vizsgálat jelentése: közérdekű bejelentés alapján a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság főigazgatója helyszíni vizsgálatot rendelt el a Zala Megyei Gondoskodás Egyesített Szociális Intézmény két telephelyén, a 96 pszichiátriai beteget gondozó Margaréta Otthonban és a 82 fogyatékossgal élő személyt gondozó Napraforgó Otthonban. A vizsgálatot július 27-én és 28-án végezték. A jelentés megállapította, hogy „a közérdekű bejelentésben foglaltak helytállóak.”

A pszichiátriai betegeket gondozó Margaréta Otthonban komoly probléma, hogy senki sem irányítja az ápolási-gondozási feladatokat, nincs betöltve a vezető ápolói munkakör, a dolgozók gyógyszeres és pszichiátriai betegségekkel kapcsolatos ismeretei nagyon hiányosak, a takarítók pedig nem kapnak elég tisztítószer és eszközt a takarításhoz.

A fogyatékossgal élő személyeket gondozó Napraforgó Otthonban az ellátottak személyiségi jogait súlyosan sértő állapotokat tárt fel a vizsgálat.

- A szakszerű ellátást a súlyos szakemberhiány is nehezíti: a 42 engedélyezett szakmai álláshelyből 26,75 van betöltve.

- Több ellátott esetében is korlátozó intézkedést alkalmaznak: „közülük 1 fő kiskorú, akinek a korlátozás az étkezések idejére van elrendelve. 1 fő ellátott korlátozása mindennap este 10 órától történik agresszív viselkedése miatt. Érintett ellátott az ellenőrzés időpontjában (kora délután) asztalra fektetett karján aludt. Az ellátott esténként egy fürdőszobából nyíló, kilincs nélküli helyiségben kerül elhelyezésre, ahol egy matrac nélküli ágyon tud feküdni, ágynemű nélkül.”

- Általános probléma az ágynemű hiánya: „A tájékoztatás alapján és a telephely ruharaktárnak ellenőrzése során tapasztalható volt a nagymértékű ágynemű, mosdókesztyű, törölköző és ellátotti ruhaneműk hiánya. Megállapítható, hogy az intézmény nem rendelkezik a Szakmai rendelet által előírt textíliával.”

- „Az ellátottak szobái kopárak, a falak piszkosak, az ágynemű több esetben is szakadt, szennyezett volt, nem minden ágyban volt lepedő felhelyezve. Egy 2 személyes szobában az ágyon lévő lepedő alatt hatalmas vizeletfolt volt.”

- „Az intézményben továbbra sincs mosoda, a mosást a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön végzi. Az intézmény által beszerzésre került több, nagy teljesítményű mosógép, azonban ezek üzembe helyezése még mindig nem történt meg, tekintettel arra, hogy az elektromos hálózat bővítése

szükséges.”

- Az intézmény nem biztosítja a Szakmai rendelet által előírt, tisztálkodáshoz szükséges anyagokat, eszközöket sem: „A raktár megtekintése során megállapítható volt, hogy az ellátottak számára a borotva nem biztosított hónapok óta, az ellátottak borotválását a gondozónők a saját pénzből megvásárolt eszközökkel tudják elvégezni.” Továbbá „a körmök vágása a pavilonban 1 ollóval történik, valamennyi ellátott tekintetében, eszközfertőtlenítés nélkül.”

A jelentés összegzése szerint: „Az ellenőrzést követően megállapítható, hogy a közérdekű bejelentésben foglaltak helytállóak, az ellátotti súlyok dokumentációja követhetetlen, nem lehet igazolni, hogy az ellátottak súlyváltozásai ellenőrzésre kerülnek-e. Textília a telephelyen gyakorlatilag a minimálisan szükséges szint alatt van, a felhúzott ágyneműk szennyezettek, több ágyon nem volt textília. A telephelyen a szakmai munka kivitelezése – néhány munkatárs tevékenységének kivételével – kritikán aluli, a dolgozók munkavégzése nem minősíthető.”

Egy évvel ezelőtt írásbeli kérdésben érdeklődtem arról, hogy milyen következményei lesznek a fenntartó jelentésében foglalt törvénysértéseknek, ellenőrzi-e a fenntartó az intézkedési tervben foglaltak megvalósulását és biztosít-e pótlólagos forrást az intézmény részére; mire jutottak azzal kapcsolatban, hogy mi okozza a folyamatos hiányt tisztítószerekből, mosogatószerből, tisztálkodási szerekből, szivacsból, borotvából, pelenkákból, törölközőkből, lepedőkből; mit kezd a kormány a járvány alatt még kritikussá váló létszámhiánnyal, milyen rendszerszintű lépéseket tesznek az ellátottak jogait súlyosan sértő szakemberhiány kezelése érdekében. Ön akkor annyit válaszolt, hogy a vizsgálatot szakmai és személyügyi intézkedések követték: az SZGYF felszólította az intézményt a hiányosságok pótlására, a vezetőt pedig felmentették. Információim szerint azonban a helyzet nem sokat változott, amit a mostani jelentés is megerősít: az ellátottak koszosak, elhanyagoltak, nincs elég ruhanemű, ágynemű, törölköző, tisztálkodási eszközök, a szakmai munka kritikán aluli, foglalkozásokat alig tartanak.

Kérdéseim:

1. Mi az oka annak, hogy a kormány és az SZGYF képtelen volt egy év alatt felszámolni a jogsértő állapotokat a szociális otthonban, és a többször is lefolytatott ellenőrzést nem követték a szükséges intézkedések? Hogy lehet az, hogy még mindig ruha-, ágynemű- és eszközhiány van az otthonban?

2. Milyen azonnali lépésekre számíthatunk a kormány részéről annak érdekében, hogy megszűnjenek az ellátotti jogokat sértő állapotok, megfelelő szakmai létszám gondozza a

fogyatékosággal élők, az ellátásukhoz szükséges és a szakmai rendeletben előírt eszközök pedig biztosítva legyenek?

Várom válaszát!

Budapest, 2021. augusztus 30.

Tisztelettel,

Szél Bernadett
országgyűlési képviselő